

DIVADELNÍ TŘEBÍČ 2

ZPRAVODAJ NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY
AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO
A HUDEBNÍHO DIVADLA

KVĚTEN 2005

ŘEDITEL PŘEHLÍDKY TOTÁLNĚ NEZVLÁDL POČASÍ

J. Dejl hledá svoji múzu

„Neporučil jsem letos počasí.“ To sám na sebe sebekriticky přiznal během oficiálního zahájení čtrnácté Divadelní Třebíče ředitel přehlídky pan Jaroslav Dejl. A všichni jsme bohužel měli možnost na své vlastní kůži (notně zmoklé) poznat důsledky tohoto nerozvážného rozhodnutí. Celé zahájení, vždy v minulosti tak radostné, bylo nutno z tohoto důvodu přesunout z pod klenby nebeské do prostorů Městského úřadu.

Pouze červenohnědí čerti a další maskované postavy z divadla DE FACTO MIMO Jihlava (tu na kole, tu na chůdách, tu na vlastních nohou) byli pokušítelem přesvědčujícími i odrazujícími venku na dešti přichází od jejich náklonnosti k divadlu a účasti na zahajovací akci.

Dalším důsledkem nezvládnutého počasí byly i posmutnělé tváře děti ve vestibulu Městského úřadu, které se rezignovaně opíraly o transparenty se jmény hrajících souborů, místo aby s nimi radostně mávaly na náměstí v reji sluncem prozářeného zahajovacího průvodu.

Nespokojenost s tímto faux pas ředitele přehlídky se projevila i v projevech celebrit, kdy například pan náměstek ministra kultury (mimořádně po čtrnácti letech nejvyšší zástupce této instituce na Divadelní Třebíči) musel zahájit svoji řeč slovy „Prší!“ s těžko skrývanou výčitkou nepochybně cílenou tomu, kdo dešti tentokrát (poprvé po čtrnácti letech) neporučil.

Je třeba ocenit, jak se s danou situací vyrovnali všichni věrní a pravidelní návštěvníci Divadelní Třebíče, a to jak z ministerstva kultury, z NIPOSu, z ARTAMA, z krajského úřadu, tak i pan starosta s panem místostarostou a místní pořadatelé z KVIZu, stejně jako členové hrajících souborů, kterým ani toto opomenuté poručení dešti nezabránilo v tom, aby vytvořili důstojné prostředí pro pronesení magické formule z úst třebíčského starosty: „Považujte festival za zahájený.“

-75-

Na zahájení promluvil i náměstek ministra kultury ČR.

Recenze

Umanutá krajčírka

Kroužek divadelních ochotníků Hvozdná přivezl do Třebíče inscenaci hry Gabriely Preissově *Gazdina roba*. Tato hra (podobně jako její pastorkyňa stejné autorky) je hluboce zakotvena v reáliích doby svého vzniku, tedy 80.-90.let 19.století, kdy základem dramatické situace jsou rozdíly mezi chudými a bohatými, rozpory náboženské. Je proto nutné položit si otázku, čím pro nás může být tato hra zajímavá dnes. Snad rozhodováním člověka v mezní životní situaci. Režisér Dušan Sitek neklade tolik důraz na společenské okolnosti, jako na rozhodování a jednání postav, především Evy, Mánka a Samka. Eva je ve své touze žít šťastný život podle svých představ až umanutá a sebestředná a posléze se zdá, že více než o šťastný život jí jde o to, aby všem ukázala, že dosáhla svého. Alena Balajková

ji hraje (alespoň ve včerejším představení tomu tak bylo) sice niterně a výrazně, ale poněkud jednostrunně v poloze trpělivosti a ublíženosti, takže už od samého počátku je v podstatě předurčena k tragickému konci. Poněkud je tak oslaben onen proces vnitřního boje a rozhodování (jako by do něčeho nešla naplno) a některé její reakce pak působí neadekvátně. Nevyšel tedy ani onen osudový tlak závěrečného skoku do Dunaje. Snad právě proto dnes výrazněji vystoupilo téma obou mužů, kteří se zamilují do jedné ženy a jak to řeší. Především Mánek Mešjaný Jana Balajky byl výrazný a věrohodný ve všech polohách. Řešení jevištního prostoru bylo účelné, ale výtvárně se scénou nepodařilo sjednotit. Diskutabilní je ono velké kolo vzadu, které není funkční a zbytečně ubírá prostor hloubku. Polemizovat by se dalo též o oblečení Evy v košili doma před útekem – vymyká se poněkud řádu věci a pokud jde o symboliku, pak není čitelná. Nesporné ovšem je, že inscenace Kroužku divadelních ochotníků z Hvozdné je přehledná a má názor a řád. Výrazně k tomu přispívá i její hudební rámeček. ex

Smyslnost nahrazená hravostí

Mandragora N.Machiaveliho je jednou z mála hratelných her typu commedia erudita, ale ani tak není dnes snadné ji udělat na jevišti. **Malá scéna Zlín** se o to pokusila a inscenaci uvedla pod názvem *Za kapku Mandragory*. Režisérka Magda Tomečková správně cítila, že samotná zápleтка už dnes není aktuální, že jen na ní nelze stavět a že je třeba hledat, jak text rozehrát a oživit. Snaží se proto dění na jevišti rozhybat a herci se hýbou a padají skutečně hodně. Tam,

kde je tento pohyb tematizovaný, dobře se bavíme. Jindy se ale zdá, že se hýbou jen proto, aby se hýbali a pak celek stagnuje i přesto, že se ženou závratným tempem k cíli. Kdyby se více soustředili na vnitřní rozehrání a naplnění dialogů a situací, kdyby gagy vycházely z těchto situací, bavili bychom se rozhodně víc. Takhle nám nebyl už v počátku zřetelně nastolen plán intriky a tedy ústřední linie, které bychom se moh-

li chytit, protože bylo všechno poněkud zahlceno přemírou vnějších prostředků. Sledovali jsme tak více jednotlivosti. Líbila se nám úvodní scéna setkání Lukrécie a Kallimacha, která v původní předloze není a která naznačila, jak bude Kallimach nastolen: jako víceméně zasněný mladík.

A je třeba říci, že Marek Mikláš svou figuru udržel po celé představení nejvýrazněji. Zřetelné a zábavné bylo i téma nymfomanské matky (Jana Pluhařová). Naopak zdroje samoúčelné hravosti se nejvíce odvíjely od postavy Ligura (Martin Dominik Polínek).

Mandragora je komedií, v níž by měl sex být ústředním bodem veškerých snažení. Scéna, v níž se inscenace odehrává, je v podstatě

iluzivně malovanou dekorací, která působí spíše jako výprava k pohádce. Ale pohádky jsou asexuální a tak je tomu svým způsobem i v této inscenaci - jako by smyslnost byla nahrazena hravostí.

Přes uvedené připomínky lze konstatovat, že jsme viděli soubor nesporně talentovaný a že jeho vykročení k uchopení Machiaveliho hry se událo správným směrem. ex

Komédie jdoucí přes rampu

Divadelní soubor Jiráskova divadla Hronov nastudoval hru Jevana Brandona-Thomase *Charleyova teta* v úpravě a režii Miroslava

Lelka, v odpovídajícím způsobem řešené scéně a pěkných kostýmech. Kultivované nám převypřávil základní příběh, i když je hra seškrtána na dřevě a je doplněna písničkami, které tuto konverzační komedii posouvají směrem až téměř k operetě. Nic proti tomu, neboť i sám příběh v podstatě operetní (přiznaně kýčovitý) je. Ale tato výsostná stylizace není dodržena v celé inscenaci a tak to vypadá, jako by se soubor nemohl rozhodnout, v jakém žánru ji odehrát. Začátek naznačuje, že by mohlo jít o konverzační komedii, ale místy je zatěžkána zbytečným psychologizováním a hraje se až pravděpodobně uvěřitelný příběh. Což v tomto žánru nelze. Písničky samotné pak ve svých textech občas prozradí něco, co by se prozrazovat nemělo, aby bylo o čem hrát (například když Ela zpívá mezi druhým a třetím jednáním písničku, že tuší, že teta je Babberley). Rovněž si můžeme klást otázku o funkci zvenku dodaného plánu profesorů a o tom, jakým způsobem se s ním pracuje. Na druhé straně pak je velmi ocenitelná souhra tří studentů - Jacka, Charlese a Lorda Babberleyho, což nebývá v inscenacích této hry až tak běžné (obvykle se setkáme spíše s tím, že všichni sekundují exhibici Lorda Babberleyho). Všichni herci jsou až na výjimky výrazní a viděli jsme i některé pěkně vybudované a zahrané situace - jmenujme především první příchod dívek na návštěvu k Jackovi a Charlesovi a ono dlouhé, trapné a rozpačité mlčení. A co je především cenné: inscenace splnila svůj cíl, protože šla přes rampu a diváci se dobře bavili. Můžeme tedy shrnout, že jsme viděli standardní představení vkusného zábavného amatérského divadla. ex

Divadlo přestává mít svůj vlastní ksicht – všude hostuje někdo z nějakého seriálu!!!

(rozhovor s René Vápeníkem

– golfistou, hercem, režisérem, podnikatelem, studentem a také otcem a manželem)

Co všechno teď najednou děláš? Víš, že je to divadlo, práce, rodina, studium...

No tak všechno už nedělám – s golfem jsem asi tak před devíti měsíci z časových důvodů musel skončit, protože to už se opravdu bohužel zvládat nedalo. Skončil jsem na trenérských zkouškách profesionála a od té doby jsem golfovou hůl nedržel v ruce. A co dělám? No tak mám dvě děti, firmu, tam mám taky nějaký děti a hlavně samozřejmě mě nejvíc baví a zajímá divadlo. Taky mám to štěstí, že můžu chodit na některé hodiny některých skvělých pedagogů na škole v Praze na DAMU a divadlo se mi tak rozevírá a komplikuje (v dobrém). Takže dneska je to ten Krumlov, uvidíme, co se bude dít ve Volyni, tam je to teď na bázi rozhodování, vlastně k tomu ještě přibývá nějaká možnost v Budějovicích, kde se otevírá nějaký prostor společně s Jardu Kubešem v rozhlasu. Do toho je podepsaná smlouva na **Poprask na laguně** v Šumperku no a pak ...

Jak to všechno stiháš – pořád přejíždět do kolečka tam a zpět? Buď nespíš, nebo máš ukrutně živé auto...

Mám rychlé auto, to je pravda. Spím, sice od té doby co mám děti, tak spím míň, ale je to o managementu – já vím, že to slovo tady nezní moc dobře – ale je to o managementu času. Jednu dobu jsem dokonce chodil na školu, kde se tohle učilo. Rozhoduji se, co je důležité a co ne a samozřejmě to klade velké nároky na moje okolí, které musí být trpělivé.

Jaké máš priority? Jaký je Tvůj žebříček hodnot? Ty bláho!!! Samozřejmě musím říct, že nejdřív ta rodina – opravdu si myslím, že to tak je, i když moje rodina by asi kroutila hlavou, že to tak není – pak je asi divadlo a pak ta firma. Peníze jsem vždycky vydělával proto, abych to divadlo mohl dělat a snad se to daří a bude se to doufám dařit. Uvidíme.

Které inscenace jsi za posledních pár let režíroval a v kterých jsi hrál?

Zásadní pro mě byl návrat do Volyně, protože jsem nějaký čas divadlo nedělal a vydělával jsem peníze, abych se k němu mohl vrátit. Tam jsem se poprvé objevil v **Tajemství větrného kaňonu** – ale to už je asi dvanáct let. Potom se ve Volyni nějaký čas divadlo nedělalo. Potom tam začal dělat divadlo režisér Jirka Zikmund – Bystrouňův a Lehečkův **Prodaný žaludek**, Hodkův **Česnekový sad**, což si myslím, že byl moc pěkný text a pak jsem začal režírovat já a to byla Wildova komedie **Jak je důležité mítí Filipa**, Kohoutův **August, August, august!**, potom **Goldoniáda**, ve které jsem i hrál, a teď je českokrumlovský **Racek**.

Co si neseš hodně hluboko v duši – co víš, že chceš stůj co stůj udělat jako režisér – a v čem bys chtěl hrát jako herec?

Tohle je se mnou hrozně jednoduché. Já už jsem několik lidí možná popudil větou, že právě neexistuje nic, co bych si s sebou takhle nesl schovaného, že nemám sen, který bych si musel za každou cenu splnit, že neexistuje nic, co když neudělám, tak budu mít pocit, že se mi ten život nepovedl. Nemám to ani režírně, ani v herectví. Spíš si rád

surfuji ty příjemné okamžiky a je mi celkem jedno, co se zrovna zkouší – i když to zní asi divně. Není nic stěžejního. Pan profesor Císař tady dnes řekl moc hezkou větu, že člověk nemusí v tom divadle dělat nějaké velké myšlenky, ale musí ty věci dělat poctivě a naplno. A tohle si myslím, že na mě docela sedí.

Co pro tebe divadlo znamená ve Tvém životě, protože Ti určitě zabírá velkou část Tvého drahocenného času?

Možná psychoterapie – nějak moc to neřeším – mě to prostě baví, zažívám při zkouškách strašně příjemné věci, je to trošičku alkoholová závislost. Divadlo je pro mě strašně důležité. Ve chvíli, kdy jsem např. začal spolupracovat s profesionálním divadlem v Šumperku a zkoušel jsem každý den čtyři hodiny, tak jsem se dopustil i toho, že jsem říkal, že se cítím naplněný těmi zkouškami – že jsem tam byl spokojený.

Co Ti přináší studium na DAMU a co Tě vůbec k tomuto kroku vedlo?

Rozhovor

Ono to není úplně studium, ale vedlo mě k tomu to, že jsem chtěl na ty věci přicházet snáz, než že si budu obličej rozbíjet sám v praxi. Samozřejmě mě k tomu vedli lidé, kteří tam přednášejí a mám tu úžasnou výhodu, že nemusím chodit na klasickou výuku, ale tam, kam jsem si vybral, a bylo mi to dovoleno, takže to je na příjemné bázi. Myslím si, že mi to pomáhá, a jestli to opravdu pomáhá, to se uvidí v sobotu na představení. Přineslo mi to větší vnitřní sebevědomí, což si myslím, že lidé, kteří režírují, pochopí.

Čím se řídíš při výběru textů k inscenování?

To je samozřejmě obrovský problém a velká slabina a já jsem o tom tady trošku mluvil už loni. V amatérském divadle je trošku škoda, že není dramaturgie utažená, ucelená. Snažím se teď komunikovat s lidmi, kteří dramaturgii dělají na různých úrovních. Vždycky je to tak, že se snažím najít „člověka“ a schopnost, jak toho člověka předvést na jevišti a trošku se v něm „pobabrat“.

Herec versus režisér – co Ti tyto dvě role přináší nebo co Ti naopak berou?

Já si myslím, že jsem docela herecký režisér, že je nechávám být, že přijdu se svojí koncepcí a protože jsem zažil i nepříjemné režiséry, tak jsem určitě nikdy vážně nezvedl na herce hlas, protože tvrdím, že když je herec špatný, tak je to jenom proto, že mu to režisér nedokázal vysvětlit, že to je problém v komunikaci. Proto se v rámci komunikace snažím být hercům co nejvíce k dispozici. A co mi bere? Myslím si, že mi režie vzala svobodu – když jsem hrál, tak jsem se pořád režíroval, a proto jsem řekl, že to už nikdy nebudu dělat dohromady,

protože já jako herec pak nejsem svobodný a stále se prudím a stále se kontroluji a neužiji si ani jedno ani druhé. Ta herecká zkušenost mi doufám dala lepší schopnost komunikovat s herci a znát jejich potřeby. Koncepci přinesu já, ale stejně je to od určité fáze zkoušení v jejich rukách a já to jenom upravuji, aby to fungovalo.

Co Tě asi tak nejvíc bere v dramatické literatuře? Co Tě momentálně baví?

Teď jsem v tomhle asi nejvíce ovlivněný panem profesorem Císařem a panem profesorem Klímou, které vidám jednou týdně, takže musím říct, že díky panu profesorovi Císařovi jsem např. objevil Brechta – a bylo to pro mě moc příjemné. Ale vlastně nevím, k čemu tíhnu – není to vyhraněné.

Myslíš, že Tě nějak „poznamenala“ práce na textu A. P. Čechova? Přece jen je to velmi silné téma...

Určitě. Je pravda, že se přes tu filosofii člověku změní pohled na svůj vlastní život a na své rozhodování. Přiznám se, že pro některé své kamarády ze světa obchodu se stávám nesnesitelným prudičem.

Takže Tě to ovlivňuje pozitivně?

To je otázka pohledu... Člověk začne díky tomu hodně diferencovat a upravovat právě ten zmiňovaný žebříček hodnot.

Víš, že je hrozně těžké určit hranici mezi amatérským a profesionálním divadlem. Přesto bych Tě chtěla poprosit, jestli by ses nemohl pokusit definovat ten rozdíl mezi fungováním na amatérské a profesionální scéně...

Přijde mi, že amatérští herci zkoušejí srdcem a to je skvělé, a herci profesionální zkoušejí hlavou a to je také skvělé. Je to o tom, že amatérské zkoušky jsou mnohem větší pařba a to je samozřejmě zábavné, zatím co u profiků je to step by step, je to logicky vymyšlené, oni vědí, co dělají, ale dochází samozřejmě k pevnějšímu závěrečnému tvaru. Ale tam to končí, kdežto u amatérského divadla se může stát to, že se na dvanácté repríze stane něco úžasného a něco tam konečně doklapne, protože amatéři pořád hledají, zatím co u profesionálního divadla není čas ani vůle hotový tvar někam posouvat a hledat nové možnosti.

Děkuji za rozhovor a přeji Ti, aby Tvé divadlo mělo vždy vlastní duši. -luc-

DOTAZY OD NÁS – DOTAZY PRO VÁS

René VÁPENÍK

? Vaše nejoblíbenější pohádková postava a proč?

„Třetí vlas děda Vševěda, protože zatím můžu nabízet dostatek záskokových herců.“

? Co se Vám zdálo dnes v noci?

„Nepamatuji si, ale má žena mě poslouchala a ráno říkala, že s tou mrchou zase spím...“

? Kdo řekl?: „Já už jsem slavný dost“

„František Zborník a začal pro divadlo ABC drammatizovat Tři muže...“

? Jakého kostlivce schováváte u sebe ve skříni?

„S dostatečně širokou pánví a rostlinným tukem v zátylku.“

? Čím jsem chtěl/a být, když jsem byl/a malý/á?

„Jágrem.“

? Jaké jsou mé zázračné kapky?

„Stále hustší.“

Jan STREJCOVSKÝ

? Vaše nejoblíbenější pohádková postava a proč?

„Hloupý Honza – vždycky nakonec dostal tu nejbáječnější princeznu.“

? Co se Vám zdálo dnes v noci?

„Bez komentáře... (pro jistotu)“

? Kdo řekl?: „Já už jsem slavný dost“

„Já ne!!!“

? Jakého kostlivce schováváte u sebe ve skříni?

„Pevně doufám, že už žádného.“

? Čím jsem chtěl/a být, když jsem byl/a malý/á?

„Popelářem.“

? Jaké jsou mé zázračné kapky?

„Echinaceové.“

Pavla MORÁVKOVÁ

? Vaše nejoblíbenější pohádková postava a proč?

„Shrek – je krásně ošklivej, milej a zlatíčko! (a je zelenej jako já).“

? Co se Vám zdálo dnes v noci?

„To nemůžu prozradit!“

? Kdo řekl?: „Já už jsem slavný dost“

„To musel být prima chlap. Asi Werich nebo Kopecký nebo Schejbal - charlyotetolog“

? Jakého kostlivce schováváte u sebe ve skříni?

„To nemůžu ani naznačit.“

? Čím jsem chtěl/a být, když jsem byl/a malý/á?

„Učitelkou. Profesionální divadlo bylo jen pro Pražáky. Když jsem se stala Pražákem, zvítězilo divadlo.“

? Jaké jsou mé zázračné kapky?

„To nemůžu prozradit! Naznačit můžu – zalévá se horkou vodou a nechává se pár minut odstát.“

POSTŘEHY Z RITUÁLOVÉHO SÁLU

Postřehy z rituálového sálu z úst osob více či méně přítomných, za zvuku deště a skoro i sněhu

☺

Pamětnický večer ke Gazdině robě:

„Největší tragédie je ta, kterou si člověk připraví sám.“

„Když se lidé minou, tak se zhroutí celý svět“

☺

postřeh do závorcky: pan profesor Císař se domnívá, že není investigativním porotcem

K Mandragoře:

„Spící, občas se usmívající publikum.“

„Pohádka je vždycky asexuální.“

☺

K Charleyové tetě:

„Tleskejte, teď za nás píše – v Hronově musíme psát jako blbci my.“ - prof. Císař o píšící porotkyni Mgr. Aleně Exnarové

„Po takovém Charleyologu se špatně hovoří.“

Dne 20. dubna 2005 zasedala komise pro udělování zlatého odznaku J.K. Tyla, která schválila 14 návrhů předložených signatáři statutu ZO JKT. Seznam nositelů ZO JKT včetně uvedení navrhuje organizace, příslušnost k souboru a citace ocenění následuje

NOSITELÉ

**ZLATÉHO ODZNAKU J.K. TYLA
V ROCE 2005**

MIRKA CÍSAŘOVÁ (*1940)

Volné sdružení východočeských ochotníků
Unhošť

Za celoživotní službu amatérskému divadlu, za zásadní podíl na vzdělávání amatérských divadelníků a vyjimečné zásluhy o vytvoření tvůrčího prostředí v amatérském divadelním hnutí ve východních Čechách.

EVA DĚDIČOVÁ (*1930)

Svaz českých divadelních ochotníků
DS K. Čapek Děčín

Za dlouholetou obětavou činnost v ochotnickém divadle.

PAVEL DOSTÁL (*1943)

Svaz českých divadelních ochotníků
Olomouc

Za dlouholetou iniciativní práci věnovanou rozvoji ochotnického divadla a kultuře.

PhDr. EMILIE DYNTEROVÁ (*1927)

Volné sdružení východočeských ochotníků
DS Červený Kostelec

Za významný tvůrčí přínos amatérskému divadlu ve východních Čechách, zejména v souboru v Červeném Kostelci a za výrazný podíl na zpracování Místopisu českého amatérského divadla.

RUDOLF FALTEJSEK (*1932)

Volné sdružení východočeských ochotníků
DS Symposion Třebechovice

Za celoživotní tvůrčí a organizátorskou práci v řadě amatérských souborů, především v třebechovickém souboru Symposion a za výrazný podíl na zpracování Místopisu českého amatérského divadla.

VLADIMÍR HEJTMANSKÝ (*1941)

Občanské sdružení divadelních ochotníků
DS Tyl Králíky

Za třicetiletý přínos k rozvoji a činnosti králické ochotnické komunity a za celoživotní obětavou práci pro divadlo, hudbu a místní kulturu.

MgA JIŘÍ HRAŠE (*1930)

Svaz českých divadelních ochotníků
Praha

Za dlouholetou iniciativní práci věnovanou rozvoji ochotnického divadla.

VÁCLAV KALAŠ (*1925)

Skupina amatérských loutkářů SČDO
LD Pimplerle Praha

Za celoživotní zásluhy o české amatérské loutkářství

VRATISLAV OUHRABKA (*1931)

Česká obec sokolská
TJ Sokol Bozkov

Za celoživotní zásluhy o sokolské divadlo v Podkrkonoší.

ZDENKA POPOVÁ (*1925)

Skupina amatérských loutkářů SČDO
LD Kašpárkova říše Olomouc

Za celoživotní zásluhy o české amatérské loutkářství.

RUDOLF RAIMANN (*1923)

Občanské sdružení divadelních ochotníků
DS VICENA Ústí nad Orlicí
Za dlouholetou ochotnickou divadelní činnost hereckou, režisérskou a organizátorskou v Ústí nad Orlicí.

JUDr. PETR SLUNEČKO (*1946)

Skupina amatérských loutkářů SČDO
LD Jiskra Praha

Za celoživotní zásluhy o české amatérské loutkářství.

Ing. JAROMÍR ŠLEMR (*1923)

Občanské sdružení divadelních ochotníků
DS Hýbl Česká Třebová
Za více jak padesátiletý přínos ochotnickému divadlu v souborech ve Skutči, České Třebové a Šumperku.

LUBOMÍR ŠTERC (*1929)

Česká obec sokolská
Za celoživotní obětavou službu českému hudebnímu divadlu.

Rozhovor s režisérem Kroužku divadelních ochotníků ve Hvozdné, Dušanem Sitkem

Kroužkem, který čítá 140 členů dospělých a 50 dětí, zabývá se folklórní tematikou, ale i pohádkami (Sněhová královna), ve venkovním areálu uvedl 33 repríz inscenace Noc na Karlštejně a oslavil již 95. výročí existence souboru.

Proč zrovna Gazdina roba?

Protože jsme před časem hráli Maryšu, tak jsme teď sáhli po dalším klasickém titulu – Gazdina roba a v zásobě ještě máme Její pastorkyňu, kde nám příslíbila spolupráci herečka Národního divadla v Brně Kostka Hofmanová, že by si strašně ráda zahrála Kostelničku, takže jsem říkal, že do třetice ještě uděláme Pastorkyňu a potom uděláme takový pátek, sobotu, neděli, kdy uvedeme Maryšu, Gazdinu robu i Její pastorkyňu.

V kostýmech se objevují folklórní motivy. Zajímalo by mě, jestli jsou zasazené do nějaké krajinné zvyklosti, jestli jsou stylizované a nebo jestli je to jen náhodný výběr?

Ty kostýmy jsou originální kroje, které jsme pro divadlo získali od jednoho pana krejčího, který jich měl plnou skříň a protože to chtěl vyhodit, tak jsme nelenili, vzali jsme auto a okamžitě jsme pro to zajeli, takže teď máme nejenom na jednu Gazdinu robu, ale hned na dvě. Pánské kostýmy s modrými sukněmi jsou pracovní kroje a dámské kostýmy jsou ty, které se dodnes nosí.

Jak se vám podařilo přesvědčit ke spolupráci naši přední cimbalistku Zuzku Lapčíkovou a ještě k tomu v kombinaci s Vlastou Rédlm?

Zuzka Lapčíková hrála na cimbál v našem představení v Městském divadle ve Zlíně Valašské remazury. Dali jsme se dohromady, skamarádili jsme se a když jsem ji požádal, aby vybrala něco ze svého archivu, tak mi vlastně vybrala tyhle svoje písničky a Vlasta Rédl měl písničku Byli lidé byli hotovou pro Národní divadlo v Brně, kterou hráli v Roku na vsi.

A co jazyk, který se v představení používá? Byl to pro herce problém, nebo je to pro ně dodnes přirozené?

Ono to nářečí není tak strašné. My jsme to částečně i upravovali, aby to bylo srozumitelné dnešním divákům, ale jak Gabriela Preissová, tak bratři Mrštíkovi v tom nářečí píšou a myslím že do spisovné češtiny by to nebylo vhodné převádět.

Jak se vám hrálo dnešní představení před plným sálem středoškolských studentů? Myslíte si, že pro ně tento text nese nějaké sdělení?

Já, jako profesionální herec, hraju dvakrát až třikrát do týdne dopoledne pro středoškoláky a sám za sebe můžu říct, že to bývá katastrofa. Už dvakrát jsem musel představení zastavit a mít takovou promluvu k divákům, protože někdy to bylo místy až nehratelné. Dnešní publikum nás trochu zaskočilo, protože my máme ve Hvozdné představení, které hrajeme i pro mládež, máme pohádky pro děti, ale Gazdinu robu jsme si nevyzkoušeli ještě pro žádné dopolední představení, pro žádnou středoškolskou mládež. Dnes to bylo první setkání – musím říct, že pro mě to bylo setkání dost úděsné, protože jsem si znovu uvědomil, že dnešní mladí lidé se stydí za svoje city a emoce

a ty se snaží přebít smíchem a neadekvátními reakcemi, jen aby si nepřiznali, že se jim něco líbí – že se jich něco dotklo.

V představení se objevuje postava Děvčátka, která se v původním textu nevyskytuje. Určitě nám prozradíte proč?

Protože já mám rád určité symboly na jevišti, které i posunují děj, a když má člověk šikovně děvčátko, tak proč by ho nevyužil, aby nehrála mrtvou dcerušku, která i tu maminku – Evu krajčičku – pozve k sebevraždě, protože u ní v nebi je to mnohokrát příjemnější než mezi lidmi na zemi.

A další symbol? – velký kruh v pozadí?

V tom bych žádný symbol nehledal. Já jsem ten prostor nechtěl uzavírat třemi stěnami, takže jsem volil variantu, že ta středová stěna bude kruhová a ať si pod tím představí někdo pojem slunce – to už je jeho věc. Mám strašně rád i svícení na divadle a na ty bílé stěny s tím spodním svícením se zvěšují postavy, čímž se to jeviště ještě mnohem víc zaplní.

Díky za rozhovor a přeji hodně sil do dalšího inscenování děl naší národní dramatiky. -luc-

Zatím

se rozkoukáváme

Malá scéna Zlín se představila s evropskou komedií mravů „Za kapku mandragory“. Režie se ujala sympatická Magda Tomečková, které jsem položil pár otázek.

Malá scéna Zlín je Vaše kmenové divadlo, nebo toho zvládáte víc?

S tímto souborem jsem zde opravdu jen jako host, neboť ve Vsetíně mám svůj vlastní soubor (Xnědku). Byla to moje první práce s tímto souborem a pracovalo se mi s nimi výborně. Vůbec jsem je před tím neznala a mohu říct, že byli výborní, tvořiví a sami do hry přinášeli své nápady. Také po „femeslné stránce“ byli poctiví.

Mohla byste nám prozradit více informací o vašem představení, které jsme shlédli?

Hru jsme zkoušeli dva měsíce, máme za sebou sedm repríz (festivally, domovská divadelní scéna). Výběr hry byl dán dramaturgií Malé scény, chtěli jsme komedii něco jako je komedie dell'arte. Nakonec padla volba na Mandragoru.

Jste spokojená s dnešním hereckým výkonem?

Neměla bych to říkat, ale jsem. Toto vystoupení patřilo k těm lepším. Pokaždé je to jiné, pokaždé se na jevišti udá něco jiného a to je jedna z věcí, která nás k divadlu přitahuje a zároveň těší.

Chystáte něco do budoucna s tímto divadelním souborem?

Já osobně ne, až na nějaké menší projekty. Oni sami za tuto sezónu udělali asi pět premiér, takže mají dost práce.

Zbývá jen dodat, že Magda Tomečková vystudovala dramatickou výchovu na DAMU, ale divadlem se „neživí“ a podle jejich vlastních slov ji dělá pouze radost. Divadelní Třebíče se účastní poprvé a zatím se rozkoukává, protože přehlídka teprve začíná.

-TKT-

Když se řekne Hronov

Večerní představení Charleyovy tety zahrál Divadelní soubor Jiráskova divadla v Hronově. Režisér

Miroslav Lelek bezprostředně po představení byl ochoten odpovědět na několik otázek.

Když se řekne Hronov, tak každému ochotníkovi asi vyvstane na mysli Jiráskův Hronov. Je výhodné působit ve městě, ve kterém se každoročně představují nejlepší amatérské soubory?

To určitě výhodné je, Jiráskův Hronov je zatva toho nejlepšího, co se za ten který rok v České republice urodilo. Je zde zastoupeno mnoho forem a žánrů divadla – představují se zde činoherní soubory, loutkáři, soubory malých forem, atd., takže je zde mnoho zajímavého k vidění. V neposlední řadě je příjemné, že zde člověk potkává každoročně přátele, kteří se sem pravidelně vrací. Takhle máme spoustu přátel v celé republice.

V Hronově máte v současné době k dispozici dva divadelní sály. Můžete nám říci něco o jejich historii?

Historická budova Jiráskova divadla byla uvedena do provozu v roce 1930. Po celá léta se ale uvažovalo o jejím rozšíření, protože nedostačovala potřebám přehlídky – mimochodem, Jiráskův Hronov je patrně nejstarší festival amatérského divadla v Evropě. Hronovu také chyběl společenský sál, ten byl uveden do provozu v roce 1999. Přístavba divadla neboli Čapkův sál byl koncipován jako víceúčelový, aby v něm bylo možno pořádat nejrůznější akce. Ve slově víceúčelový je obsaženo to, že se tam dají hrát i nejrůznější formy divadla – a každoročně se tam také divadlo hraje. Náš soubor se spolupodílí na pořádání Jiráskova Hronova, takže oceňujeme, že se už nemusí hrát v nevhodných a nevybavených prostorách jako v minulosti.

Vzpomínám si, že hronovský soubor zahajoval Jiráskův Hronov nesoutěžním představením. Bylo to pravidlem vždy?

Pokud má soubor nastudovanou inscenaci má tu čest Jiráskův Hronov zahájit. Letos se nám poprvé podařilo probojovat přes krajskou přehlídku v Červeném Kostelci na národní přehlídku do Třebíče, což nás velice těší.

Vybrali jste si k inscenování velice známou a oblíbenou komedii. Neměli jste obavu, že budete porovnáváni s četnými inscenacemi profesionálních i amatérských divadel?

Vždycky máme obavu, když se použítme do nové inscenace. Snažíme se ale najít něco nového, čím bychom diváky zaujali. Když jsem připravoval Charleyovu tetu, tak jsem si upravoval text a napadlo mě do hry zapojit písničky, které ale nejsou samoučelné a posouvají děj dopředu. Měl jsem k tomu důvod. Myslím, že hronovský soubor rozumí komediím a dokáže je udělat – a navíc dobře zpívá. Chtěl jsem, aby si zahrál celý soubor, proto jsem připsal celý profesorský sbor.

Kdo je autorem písni?

Autorem textů jsem já a kamarád, který je vynikající muzikant, k nimž zkomponoval hudbu.

Jak se vám v Třebíči hrálo?

Hrálo se nám přehledkově. Cítili jsme odpovědnost, uvědomovali jsme si, že jsme ještě na národní přehlídce nehráli. Už to je pro nás pocta. Je to prestižní záležitost. Jsme báječná parta lidí, kteří chtějí dělat dobré divadlo a chtějí se také poměřit s ostatními na takovém fóru.

Děkuji za rozhovor a přeji hodně úspěchů v další práci.

GAZDINA ROBA

Macek Petr

„Mám rád, když se klasika dělá klasicky, novátor-
ské metody moc neberu. Samozřejmě se to někdy
povede, ale bývá to málokdy. Dnešní představení
se drželo předlohy, byly tam folklórní prvky, byl
jsem spokojen. Herecké výkony byly také dobré,
hra se mi celkově líbila.“

Strejcovský Jan

„Kroužek ochotníků z Hvozdne už léta znám,
přivezli srdce na dlani. Alenka Balajková (před-
stavitelka hlavní role) tam měla několik strašně
krásných míst. Bohužel podle mého názoru zbytek
souboru za ní pokulhával, což mne nenadchlo
a spíše mne to mrzí.“

René Vápeník

„Já jsem kvůli tomuto vystoupení přijel a myslím,
že kvůli některým věcem stálo za to přijet. Na
druhou stranu něco nevyšlo tak, jak by si sami
autoři přáli. Rozhodně je to dobrá inscenace
i s přístupem. Zajímavé bylo dnes setkání s pu-
blikem, které nebylo úplně tou cílovou skupinou
této inscenace. Ale ty spontánní a někdy ne úplně
milosrdné reakce publika je dobré znát a někdy je
zapracovat do své práce, protože mi přijde, že jsou
někdy dost přesné.“

Dita Kubátová

„Na to, že to byla klasika, kterou jsem se pokoušela
číst, to bylo dobře udělané. Bavila jsem se. Hlavně
Eva a stará paní baronka se mi líbila.“

Anonymní divák, který nechtěl být jmenován

„Představení se mi líbilo moc. Ze zpravodaje jsem
nepochopil, že to bylo jenom doporučeno a proto
mne šokovalo, že to druhé představení (za trochu
mandragory) bylo nominováno a Gazdina roba
byla jen doporučena.“

Kroupová Pavla

„Mě se to moc líbilo. Kulisy byly velice moderně
pojaty, i když je to stará hra, ale nevadily. Hlavní
role byla dobře obsazená. Dokázali mne strnout
svým podáním do děje.“

František Klement

„Inscenovat národní klasiku je věc chvályhodnou,
za to souboru z Hvozdne díky. Snad jen jediná,
přesto však zásadní připomínka: někteří herci by
si měli vzít k srdci název jedné z publikací pana
profesora Císaře – ČLOVĚK V SITUACI!!!“

Lenka Králová

„Úžasné a silné téma, ovšem pro mě ve zhlédnuté
inscenaci bez hloubky, napětí a vykreslení. Některé
postavy úplně odjinud.“

ZA KAPKU MANDRAGORY

Macek Petr

„Líbilo se mi moc nadšení, bylo vidět, že to ty lidi
baví, ale strašně mi to připomínalo moje student-
ský divadlo. Většina z toho byla pak řečena na
rozboru. Shrnu bych to jednou větou, že méně
někdy znamená více.“

Strejcovský Jan

„Strašně příjemný, mladí lidi, ale prostě mě to ně-
jak nechytlo, nezaujalo. Nevím, kde byla chyba.“

René Vápeník

„Vystoupení jsem neviděl, ale plně stojím za
panem profesorem...“ ☺

Dita Kubátová

„Opět jsem se bavila, hodně vtipné, místy až šílené.
Velká sranda, přehrané.“

Anonymní divák, který nechtěl být jmenován

„To se mi moc nelíbilo. Myslím si, že ti mládenci
jsou na ztvárnění těch postav příliš mladí a herecky
nevyzrálí. Ale je to jen můj osobní názor.“

Eliška Uříčářová

„Představení bylo zábavné, akorát jsem byla
unavená z vlaku, takže jsem to tolik neprožívala.
Měli tam dobré pohybové ztvárnění, hudbu kos-
týmy. Nemuselo se nad tím tolik přemýšlet, bylo
to takové pohodové.“

František Klement

„Představení bylo svižné, jen by se mi v něm líbila
důkladnější práce s divadelním gagem, kdyby tyto
byly více promyšleny a dotaženy k pointě, bylo by
zaděláno na velký zážitek.“

Lenka Králová

„Vůbec nevím proč.“

CHARLEYOVA TETA

Macek Petr

„Text sám o sobě je dobrý, báječně vymyšlený již
od začátku. Jedna komická situace běží za druhou.
Ale když se dělá představení se zpěvama, tak pís-
ničky, zpěvy, muzika musí být perfektní, aby to
nerušilo tak dobrý text. Mě to rušilo, kvalita těch
písniček nebyla vyrovnaná.“

Strejcovský Jan

„Toto je můj oblíbený titul, mám to hrozně rád,
fakt jsem se bavil, místama jsem se hodně smál,
strašně příjemný.“

René Vápeník

„Divadlo je když... no a oni vědí jak na to, někdy
se jim to daří. Bylo to milé, talentované, někdy je
příjemné nic neřešit.“

Dita Kubátová

„Tato hra byla úplně něco jiného než ty předtím.
Snad za to může proložení písničkami, ale že by mě
ta hra úplně uchvátla, tak to ne. Jinak zajímavé,
dalo se na to dívat.“

Anonymní divák, který nechtěl být jmenován

„Dobry, no jsou to Východočeši přeci!“

Eliška Uříčářová

„Z hlediska globálního aspektu a periferního
myšlení je diskuse na toto téma zcela nerenta-
bilní...“

Lenka Králová

„Veselý text sám o sobě, ne vždy jsem s nimi šla.“

František Klement

„Myslím že samotný text je zárukou kvality
– a hronovským se podařilo jej naplnit.“

10.00 hod. / Jevišťe ND
DS ZUŠ Uherské Hradiště Dohráli jsme

Dea Loherová:

MODROVOUS

- NADĚJE ŽEN

13.00 hod. / Malý sál ND

Rozborový seminář

14.00 hod. / Velký sál ND

DS „Hýbl“ KC Česká Třebová

Ray Cooney:

RODINA JE ZÁKLAD STÁTU

18.00 hod. / Malý sál ND

Rozborový seminář

20.00 hod. / Velký sál ND

Malá scéna Zlín

Valentin Krasnogorov:

PELIKÁNI V PUSTINĚ

22.30 hod. / Malý sál ND

Rozborový seminář

PÁTEK

20. května 2005

Zítřa...

10.00 hod. / Velký sál ND

DS Ty-já-tr Hroboso Praha

William Shakespeare:

MNOHO POVYKU PRO NIC

13.30 hod./Malý sál ND

Rozborový seminář

14.30 hod./Velký sál ND

DS MSKS Velké Opatovice

Joan Shirley:

VRAŽDA SEXEM

18.00 hod./Malý sál ND

Rozborový seminář

20.00 hod./Velký sál ND

Malé divadlo Kolín

Terry Pratchett, Stephen Briggs:

SODNÉ SESTRY

23.00 hod./Malý sál ND

Rozborový seminář

Zpravodaj XIV. národní přehlídky amatérského
činoherního a hudebního divadla Divadelní
Třebíč 2005.Redakce: Tomáš Kotrba, Radim
Svoboda, Stanislava Štěpánková, Lucka Tousecká,
Martin Vokoun Fotografie: Ivo Mičkal Vydává:
Vydává KVÍZ - Kulturní, vzdělávací a informač-
ní zařízení Sazba: FIBOX Náklad: 200 výtisků